

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 509/2006,**20. märts 2006,****põllumajandustoodete ja toidu garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Põllumajandustoodete ja toidu tootmisel, valmistamisel ja turustamisel on ühenduse majanduses oluline koht.
- (2) Põllumajandustootmise mitmekesistamist tuleks soosida. Eripäraste traditsiooniliste toodete edendamine võib tuua märkimisväärset kasu maapiirkondade, eelkõige vähemsoodsate tingimustega või kõrvaliste piirkondade majandusele, suurendades nii põllumajandustootjate sissetulekuid kui ka säilitades maapiirkondade elanikkonda nendel aladel.
- (3) Siseturu toidusektori hea toimimise huvides tuleks ettevõtjatele tagada vahendid, mis võimaldaksid neil oma toodete turuväärtust tõsta, kaitstes tarbijaid ebaausa praktika eest ja tagades ausa kaubanduse.
- (4) Nõukogu 14. juuli 1992. aasta määruses (EMÜ) nr 2082/92 põllumajandustoodete ja toiduainete eripärasertifikaatide kohta ⁽²⁾ määratletakse eripärasertifikaadid ning komisjoni määrusega (EMÜ) nr 1848/93, milles sätestatakse nõukogu määruse (EMÜ) nr 2082/92 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ⁽³⁾ võeti kasutusele tähis

“garanteeritud traditsiooniline eritunnus”. Eripärasertifikaadid, millele sagedamini viidatakse kui “garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste”, võimaldavad vastata tarbijate nõudlusele seoses eripäraste traditsiooniliste toodetega. Arvestades turul olevate toodete mitmekesisust ja neid käsitleva teabe rohkust, tuleks tarbijatele anda selget ja lühidat teavet toidu eripära kohta, et neil oleks võimalik teha paremaid valikuid.

- (5) Selguse mõttes tuleks mõiste “eripärasertifikaat” asendada mõistega “garanteeritud traditsiooniline eritunnus”, mis on lihtsamini mõistetav, ning selleks, et teha käesoleva määruse eesmärk nii tootjatele kui ka tarbijatele paremini arusaadavaks, tuleks täpselt määratleda “eripära” mõiste ning kasutusele võtta mõiste “traditsiooniline” määratlus.
- (6) Mõned tootjad sooviksid sellise traditsioonilise toidu või selliste traditsiooniliste põllumajandustoodete, mis erinevad oma eriliste omaduste poolest selgelt teistest samalaadsetest toodetest või toidust, turuväärtust tõsta. Tarbija kaitsmiseks peaks garanteeritud traditsiooniline eritunnus olema kontrollitud. Selline vabatahtlik süsteem, mis võimaldab ettevõtjatel põllumajandustoodete või toidu kvaliteeti ühenduse tasandil tutvustada, peaks igati tagama selle, et kõik kaubanduses kvaliteedile viitavad andmed oleksid põhjendatud.
- (7) Põllumajandustoodete ja toidu märgistamine toimub vastavalt üldeeskirjadele, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiviga 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. ⁽⁴⁾ Nende eripära arvestades tuleks garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste suhtes kehtestada siiski täiendavad erisätted. Selleks et ühenduses toodetud toodete garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste identifitseerimist lihtsustada ja kiirendada, tuleks teha kohustuslikuks tähise “garanteeritud traditsiooniline eritunnus” või seotud ühenduse sümboli kasutamine toodete märgistusel, kusjuures ettevõtjatele tuleks selle kohustusega kohanemiseks ette näha mõistlik aeg.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.⁽²⁾ EÜT L 208, 24.7.1992, lk 9. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 806/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 1).⁽³⁾ EÜT L 168, 10.7.1993, lk 35. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2167/2004 (ELT L 371, 18.12.2004, lk 8).⁽⁴⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

- (8) Põllumajandustoodete ja toidu garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste järgimiseks ja järjepidevuse tagamiseks peaksid tootjate ühendused nimetatud eriomadused spetsifikaadis ise määratlema. Võimalus garanteeritud traditsioonilise eritunnuse registreerimiseks peaks olema ka kolmandate riikide tootjatel.
- (9) Ühenduses kaitstavate garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kohta peaks kehtima kontrollikord, mis põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks),⁽¹⁾ ning samuti kontrollikord, mis tagab, et ettevõtjad järgivad spetsifikaati enne põllumajandustoodete ja toidu turustamist.
- (10) Kaitse saamiseks peavad garanteeritud traditsioonilised eritunnused olema ühenduse tasandil registreeritud. Registreerimise peab samuti andma teavet vastaval alal tegutsejatele ja tarbijatele.
- (11) Asjaomase liikmesriigi ametiasutused peaksid iga registreerimistaotlust hoolikalt hindama vastavalt ühistele miinimumnõuetele, kaasa arvatud siseriiklikul tasandil kehtivale vastuväidete esitamise menetlusele, kindlustamaks, et asjaomane põllumajandustoodete või toit on traditsiooniline ja eripärane. Seejärel peaks komisjon tegema analüüsi, et tagada ühtne lähenemisviis liikmesriikide ja kolmandate riikide tootjate esitatud registreerimistaotlustele.
- (12) Registreerimismenetluse tõhustamiseks tuleks vältida tegelemist pahatahtlike ja põhjendamatute vastuväidete menetlemisega ning täpsustada, mille alusel komisjon talle esitatud vastuväite vastuvõetavust hindab. Õigustatud huviga kolmandate riikide kodanikele tuleks anda õigus esitada vastuväide samade kriteeriumide alusel kui ühenduse tootjatele. Neid kriteeriume tuleks hinnata ühenduse territooriumist lähtuvalt. Arvestades saadud kogemusi, tuleks kohandada vastuväite korral toimuvate konsultatsioonide tähtaega.
- (13) Tuleks ette näha sätted käesoleva määruse alusel võimaldatava kaitse ulatuse selgitamiseks, märkides eelkõige, et käesolevat määrust tuleks kohaldada, ilma et see piiraks kaubamärke ja geograafilisi tähiseid käsitlevate olemasolevate eeskirjade kohaldamist.
- (14) Ebaausate konkurentsitingimuste vältimiseks peaks igal tootjal, sealhulgas kolmanda riigi tootjal, olema võimalik kasutada kas registreeritud nimetust koos erilise tähisega ja vajaduse korral ühenduse logoga, mida seostatakse tähisega "garanteeritud traditsiooniline eritunnus", või nimetust, mis on registreeritud oma põhikujul, eeldusel et toodetak või töödeldav põllumajandustoodete või toit vastab asjakohase spetsifikaadi nõuetele ning tootja pöördub vastavustõendamise eest vastutava ametiasutuste või kontrolliasutuste poole kooskõlas käesoleva määrusega.
- (15) Selleks et põllumajandustoodete või toidu eripäraga seotud tähised oleksid tootjatele atraktiivsed ja ärataksid tarbijates usaldust, tuleks neile tagada seaduslik kaitse ning need peaksid kuuluma kontrollimisele.
- (16) Liikmesriikidel peaks olema lubatud nõuda kaasnevate kulude katmiseks tasu.
- (17) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused.⁽²⁾
- (18) Käesoleva määruse eeskirjade määratlemiseks, mida kohaldatakse enne käesoleva määruse jõustumist komisjonile esitatud registreerimistaotluste suhtes, tuleks vastu võtta sätted. Ettevõtjatele tuleks võimaldada mõistlik aeg eraõiguslike kontrolliasutuste ning garanteeritud traditsiooniliste eritunnustega turustatavate põllumajandustoodete ja toidu märgistamisega kohanemiseks.
- (19) Selguse ja läbipaistvuse huvides tuleks määrus (EMÜ) nr 2082/92 kehtetuks tunnistada ja asendada see käesoleva määrusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad, mille kohaselt garanteeritud traditsioonilise eritunnuse võivad saada

a) asutamislepingu I lisa loetletud nimetoiduks mõeldud põllumajandustooted;

b) käesoleva määruse I lisa loetletud toit.

Käesoleva määruse I lisa võib muuta artikli 18 lõikes 2 sätestatud korras.

⁽¹⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse muude erisätete kohaldamist.

3. Käesoleva määrusega hõlmatud garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord.⁽¹⁾

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *eripära* – tunnusjoon või tunnusjoonte kogum, mille poolest põllumajandustoodete või toit erineb selgelt teistest samalaadsetest ja samasse kategooriasse kuuluvatest toodetest või toidust;
- b) *traditsiooniline* – selle puhul on tõendatud toote kasutamine ühenduse turul läbi põlvkondade; nimetatud kasutamise aeg peaks olema tavaliselt ühe inimpõlve pikkuseks peetav ajavahemik, vähemalt 25 aastat;
- c) *garanteeritud traditsiooniline eritunnus* – tunnus, mis antakse traditsioonilisele põllumajandustoodetele või toidule, mida ühendus tunnistab selle eripära tõttu käesoleva määruse kohase registreerimise kaudu;
- d) *rühm* – ühe ja sama põllumajandustoodete või toiduga tegelev tootjate või töötajate ühendus, sõltumata selle õiguslikust vormist või koosseisust.

2. Lõike 1 punktis a osutatud tunnusjoon või tunnusjoonte kogum võib olla seotud kas toote põhiomadustega, nagu füüsilised, keemilised, mikrobioloogilised või organoleptilised omadused, või toote tootmismeetodiga või toote tootmise käigus vajalike eritingimustega.

Põllumajandustoodete või toidu esitlemist ei loeta tunnusjooneks lõike 1 punkti a tähenduses.

Lõike 1 punktis a määratletud eripära ei või piirduda kvalitatiivse või kvantitatiivse koostisega ega tootmisviisiga, mis on sätestatud ühenduse või siseriiklikes õigusaktides, standardimis- või vabatahtlikes standardites; seda reeglit ei kohaldata siiski juhul, kui nimetatud õigusakt või standard on kehtestatud toote erilise määratlemiseks.

Teised huvitatud isikud võivad lõike 1 punktis d sätestatud rühmas osaleda.

Artikkel 3

Register

Komisjon peab kogu ühenduses vastavalt käesolevale määrusele tunnustatud garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste registrit.

Register sisaldab kaht garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste nimekirja vastavalt sellele, kas toote või toidu nimetuse kasutamine on spetsifikaati järgivatele tootjatele reserveeritud või mitte.

Artikkel 4

Toodetele ja nimetustele esitatavad nõuded

1. Artiklis 3 nimetatud registrisse kandmiseks peab põllumajandustoodete või toit olema kas toodetud traditsioonilisest toorainest, olema traditsioonilise koostisega või toodetud ja/või töödeldud traditsioonilisel viisil.

Registreerida ei ole lubatud sellist põllumajandustoodet või toitu, mille eripära seisneb lähtekohas või geograafilises päritolus. Nimetuses lubatakse kasutada geograafilist nimetust, ilma et see piiraks artikli 5 lõike 1 kohaldamist.

2. Et nimetus registreeritaks, peab see

- a) olema iseenesest eripärane või
- b) väljendama põllumajandustoodete või toidu eripära.

3. Lõike 2 punktis a osutatud eripärane nimetus peab olema traditsiooniline ja vastama siseriiklikele õigusnormidele või olema tavakasutuses juurdunud.

Lõike 2 punktis b osutatud eripära väljendavat nimetust ei või registreerida järgmistel juhtudel:

- a) kui see toetub ainult üldist laadi väitele, mida kasutatakse mingi põllumajandustoodete või toidurühma puhul, või väitele, mis on sätestatud ühenduse eriõigusaktides;
- b) kui see on eksitav, nagu nimetus, mis viitab toote ilmsele omadusele või väljendab toote omadusi, mis ei vasta spetsifikaadile ning mis võib seetõttu tarbijat toote omaduste osas eksitada.

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

Artikkel 5

Nimetuste kasutamise piirangud

1. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse või liikmesriikide selliste eeskirjade kohaldamist, mis käsitlevad intellektuaalomandit, eelkõige geograafilisi tähiseid ja kaubamärke.
2. Taimesortide või loomatõugude nimetusi võib garanteeritud traditsioonilise eritunnuse nimetuses kasutada tingimusel, et need ei ole toote olemuse suhtes eksitavad.

Artikkel 6

Spetsifikaat

1. Garanteeritud traditsioonilise eritunnuse (GTE) saamiseks peab põllumajandustoote või toit vastama spetsifikaadile.
2. Spetsifikaat sisaldab järgmisi elemente:
 - a) ühes või mitmes keeles esitatud artikli 4 lõikes 2 osutatud nimetus koos märkega selle kohta, kas rühm taotleb registreerimist koos nimetuse reserveerimisega või ilma ning kas ta soovib kasutada artikli 13 lõikes 3 nimetatud võimalusi;
 - b) põllumajandustoote või toidu kirjeldus, mis sisaldab selle peamisi füüsikalisi, keemilisi, mikrobioloogilisi ja organoleptilisi omadusi;
 - c) selle tootmismeetodi kirjeldus, mida tootjad peavad järgima, sealhulgas vajaduse korral tooraine või kasutatavate koostisainete laad ja omadused, ning põllumajandustoote või toidu valmistamisel kasutatava meetodi kirjeldus;
 - d) toote eripära määratlevad põhielemendid ja vajaduse korral kasutatud kriteeriumid;
 - e) artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud toote traditsioonilisust tõendavad peamised elemendid;
 - f) eripära kontrollimise miinimumnõuded ja kord.

Artikkel 7

Registreerimistaotlus

1. Põllumajandustoote või toidu "garanteeritud traditsioonilise eritunnuse" registreerimist on õigus taotleda ainult rühmal.

Mitu erinevatest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest pärit rühma võivad esitada ühise taotluse.

2. Rühm võib taotleda üksnes selliste põllumajandustoodete või sellise toidu registreerimist, mida ta toodab või saab.

3. Registreerimistaotlus sisaldab vähemalt järgmist:

- a) taotlejate rühma nimi ja aadress;
- b) artiklis 6 sätestatud spetsifikaat;
- c) spetsifikaadile vastavust kontrollivate ametiasutuste või sertifitseerimisasutuste nimi ja aadress ning nende konkreetsed ülesanded;
- d) toote eripära ja traditsioonilisust tõendavad dokumendid.

4. Kui rühm asub liikmesriigis, esitatakse taotlus sellele liikmesriigile, kus rühm on asutatud.

Taotluse põhjendatuse ja käesolevas määruses sätestatud tingimustele vastavuse kontrollimiseks hindab liikmesriik iga taotlust asjakohasel moel.

5. Lõike 4 teises lõigus nimetatud hindamise käigus algatab liikmesriik siseriikliku vastuväidete esitamise menetluse, tagades nimetatud taotluse nõuetekohase avaldamise ning nähes ette mõistliku aja, mille jooksul võib iga õigustatud huviga füüsiline või juriidiline isik, kelle elukoht on selles riigis või kes on selle riigi territooriumil asutatud, esitada taotlusele oma vastuväite.

Liikmesriik hindab saadud vastuväidete vastuvõetavust vastavalt artikli 9 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kriteeriumidele.

6. Kui liikmesriik leiab, et artiklite 4, 5 ja 6 nõuded on täidetud, edastab ta komisjonile järgmise teabe:

- a) taotlejate rühma nimi ja aadress;
- b) artiklis 6 osutatud spetsifikaat;
- c) spetsifikaadile vastavust kontrollivate ametiasutuste või sertifitseerimisasutuste nimi ja aadress ning nende konkreetsed ülesanded;
- d) liikmesriigi kinnitus selle kohta, et tema hinnangul vastab rühma esitatud taotlus käesolevas määruses sätestatud tingimustele ja selle rakendamiseks vastu võetud sätetele.

7. Kui põllumajandustoodet või toitu käsitlev taotlus tuleb kolmandas riigis asuvalt rühmalt, esitatakse see komisjonile kas otse või nimetatud kolmanda riigi ametiasutuste kaudu ning see peab sisaldama lõikes 3 sätestatud teavet.

8. Komisjonile saadetud käesolevas artiklis nimetatud dokumendid koostatakse ühes Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles või lisatakse neile kinnitatud tõlge ühte nimetatud keelde.

Artikkel 8

Hindamine komisjonis

1. Komisjon hindab artikli 7 kohaselt esitatud taotlust asjakohasel moel, et kontrollida selle põhjendatust ja vastavust käesolevas määruses sätestatud tingimustele. Hindamine ei tohiks kesta kauem kui 12 kuud.

Komisjon avaldab iga kuu nimekirja nimetustest, mille registreerimistaotlused on talle esitatud, ning nende komisjonile esitamise kuupäeva.

2. Kui komisjon leiab lõike 1 esimese lõigu alusel läbi viidud hindamise tulemusel, et käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud, avaldab ta artikli 7 lõike 3 punktides a, b ja c osutatud teabe *Euroopa Liidu Teatajas*.

Vastupidisel juhul jätab komisjon vastavalt artikli 18 lõikes 2 osutatud menetlusele taotluse rahuldamata.

Artikkel 9

Vastuväited

1. Kuue kuu jooksul alates artikli 8 lõike 2 esimeses lõigus osutatud *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast võib iga liikmesriik või kolmas riik esitada komisjonile kavandatava registreerimise kohta nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite.

2. Iga õigustatud huviga füüsiline või juriidiline isik, kes elab või on asutatud mõnes muus liikmesriigis kui see, kes registreerimist taotleb, või kolmandas riigis, võib samuti esitada kavandatavale registreerimisele nõuetekohaselt põhjendatud vastuväite.

Liikmesriigis elava või asutatud füüsilise või juriidilise isiku vastuväide esitatakse sellele liikmesriigile lõike 1 kohase vastuväite esitamise tähtaja jooksul.

Kolmandas riigis elava või seal asutatud füüsilise või juriidilise isiku vastuväide esitatakse lõikes 1 kehtestatud tähtaja jooksul

komisjonile kas otse või asjaomase kolmanda riigi ametiasutuste kaudu.

3. Vastuväited on vastuvõetavad üksnes siis, kui need on esitatud komisjonile lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul ning kui need

a) osutavad artiklites 2, 4 ja 5 sätestatud tingimuste mittetäitmisele või

b) tõendavad artikli 13 lõikele 2 vastava taotluse korral, et nimetust kasutatakse õiguspäraselt, üldtunnustatult ja majanduslikult olulisel määral sarnaste põllumajandustoodete või sarnase toidu puhul.

Komisjon kontrollib vastuväidete vastuvõetavust.

Esimeses lõigus sätestatud kriteeriume hinnatakse ühenduse territooriumist lähtuvalt.

4. Kui komisjon ei saa ühtegi lõike 3 kohaselt vastuvõetavat vastuväidet, registreerib ta nimetuse.

Registreerimine avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. Kui vastuväide on lõike 3 kohaselt vastuvõetav, kutsub komisjon huvitatud isikuid asjakohaseid konsultatsioone alustama.

Kui huvitatud isikud jõuavad kuue kuu jooksul kokkuleppele, teatavad nad komisjonile kõik kokkuleppe saavutamise asjaolud, sealhulgas taotluse ja vastuväite esitajate seisukohad. Kui artikli 8 lõike 2 kohaselt avaldatud asjaolusid ei ole muudetud või kui neid on muudetud vaid pisimuudatusi tehes, toimib komisjon kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4. Muudel juhtudel viib komisjon uuesti läbi artikli 8 lõikes 1 sätestatud hindamise.

Kui kokkuleppele ei jõuta, teeb komisjon otsuse artikli 18 lõikes 2 sätestatud korras, võttes arvesse õiglaseid ja tavapäraseid tavasid ning segiajamise tegelikku tõenäosust.

Nimetatud otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

6. Komisjonile saadetud, käesolevas artiklis nimetatud dokumendid koostatakse Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles või lisatakse neile kinnitatud tõlge ühte nimetatud keelde.

Artikkel 10

Tühistamine

Kui komisjon leiab kooskõlas artikli 19 lõike 1 punktis f osutatud üksikasjalike eeskirjadega, et garanteeritud traditsioonilise eritunnusega hõlmatud põllumajandustoote või toidu spetsifikaadi tingimuste järgimine ei ole enam tagatud, algatab ta artikli 18 lõikes 2 osutatud registreerimise tühistamise menetluse, ning selle kohta avaldatakse teade *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 11

Spetsifikaadi muutmise

1. Liikmesriik võib tema territooriumil või kolmanda riigi territooriumil asutatud rühma taotlusel taotleda spetsifikaadi muutmist. Viimasel juhul esitatakse taotlus komisjonile kas otse või nimetatud kolmanda riigi ametiasutuste kaudu.

Taotluses tuleb näidata ära õigustatud majanduslik huvi ning kirjeldada ja põhjendada taotletavaid muudatusi.

Muutmise heakskiitmise taotlust menetletakse artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud korras.

Kui taotletavad muudatused on väikesed, teeb komisjon otsuse muudatuste heakskiitmise kohta ilma artikli 8 lõikes 2 ning artiklis 9 sätestatud menetlust kasutamata.

Komisjon avaldab nimetatud pisimuudatused vajaduse korral *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Liikmesriigid tagavad, et iga tootja või töötaja, kes kohaldab spetsifikaati, mille muutmist taotletakse, oleks avaldamisest teadlik. Lisaks artikli 9 lõikes 3 osutatud vastuväidetele on vastuvõetavad need vastuväited, mis tõendavad majanduslikku huvi garanteeritud traditsioonilise eritunnusega toote tootmise vastu.

3. Kui tegemist on spetsifikaadi ajutise muudatusega, mis tuleneb kohustuslike sanitaar- või füto-sanitaarmedetite kehtestamisest avalik-õiguslike asutuste poolt, edastab muutmistaotluse komisjonile kas liikmesriiki tootjate ühenduse taotlusel või kolmandas riigis asutatud rühm. Kohaldatakse lõike 1 neljandas lõigus nimetatud menetlust.

Artikkel 12

Nimetused, tähis ja sümbol

1. Märgistusel, reklaamis või põllumajandustoote või toiduga seotud dokumentatsioonis võivad garanteeritud traditsioonilise eritunnusele osutada ainult spetsifikaati järgivad tootjad.

2. Kui ühenduses toodetud põllumajandustoote või toidu märgistusel viidatakse garanteeritud traditsioonilisele eritunnusele, peavad seal kajastuma registreeritud nimetus kas koos ühenduse sümboliga või tähisega "garanteeritud traditsiooniline eritunnus".

3. Väljaspool ühendust toodetud garanteeritud traditsioonilise eritunnusega toodete märgistusel ei ole lõikes 2 osutatud tähise kasutamine kohustuslik.

Artikkel 13

Registreeritud nimetust käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad

1. Artikli 9 lõigetes 4 või 5 sätestatud avaldamisest alates võib artiklis 3 sätestatud registrisse kantud nimetust kasutada üksnes spetsifikaadile vastava põllumajandustoote või toidu garanteeritud traditsioonilise eritunnuse märkimiseks artiklis 12 sätestatud eeskirjade kohaselt. Registreeritud nimetuste kasutamist võib siiski jätkata registreeritud spetsifikaadile mittevastavate toodete märgistusel, kuid sinna ei või kanda tähist "garanteeritud traditsiooniline eritunnus", lühendit "GTE" ega sellega seostatavat ühenduse sümbolit.

2. Garanteeritud traditsioonilise eritunnuse võib registreerida koos nimetuse reserveerimisega avaldatud spetsifikaadile vastava põllumajandustoote või toidu jaoks, tingimusel et rühm on seda oma registreerimistaotluses taotlenud ning artiklis 9 sätestatud menetluse tulemusena ei selgu, et nimetust kasutatakse õiguspäraselt, üldtunnustatult ja majanduslikult olulisel määral sarnaste põllumajandustoodete või sarnase toidu puhul. Artikli 9 lõigetes 4 või 5 sätestatud avaldamise kuupäevast alates ei või registreeritud spetsifikaadile mittevastavate sarnaste põllumajandustoodete ja sarnase toidu märgistusel kasutada asjaomast nimetust isegi ilma tähiseta "garanteeritud traditsiooniline eritunnus", lühendita "GTE" või sellega seostatava ühenduse sümbolit.

3. Nimetuste puhul, mille registreerimist taotletakse ainult ühes keeles, võib rühm spetsifikaadis täpsustada, et toote turustamisel võib märgistus lisaks toote originaalkeelsele nimetusele kanda märget teistes ametlikes keeltes selle kohta, et toode on saadud vastavalt taotluse esitanud piirkonna, liikmesriigi või kolmanda riigi traditsioonidele.

*Artikkel 14***Ametlikud kontrollid**

1. Liikmesriigid määravad pädeva ametiasutuse või ametiasutused, kes vastutavad kontrollide eest käesoleva määrusega ette nähtud kohustustega seoses kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004.
2. Liikmesriigid tagavad, et osutatud ametlike kontrollide süsteemi kohaldamisalasse on õigus kuuluda igal käesolevat määrust järgival ettevõtjal.
3. Komisjon avalikustab lõikes 1 või artiklis 15 osutatud ametiasutuste ja sertifitseerimisasutuste nimed ja aadressid ning ajakohastab neid korrapäraselt.

*Artikkel 15***Spetsifikaatide järgimise kontrollimine**

1. Ühenduses toodetud põllumajandustoodete ja toidu osas tagavad spetsifikaatide järgimise kontrollimise enne toote turule viimist järgmised asutused:

- üks või mitu artiklis 14 osutatud pädevatest ametiasutustest või
- üks või mitu toote sertifitseerimisasutusena tegutsevatest kontrolliasutustest määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 tähenduses.

Spetsifikaatidele vastavuse kontrollimise kulud katab kontrollitav ettevõtja.

2. Kolmandas riigis toodetud põllumajandustoodete ja toidu osas tagavad spetsifikaatide järgimise kontrollimise enne toote turule viimist järgmised asutused:

- üks või mitu kolmanda riigi poolt määratud ametiasutustest või
- üks või mitu toote sertifitseerimisasutustest.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud toote sertifitseerimisasutused järgivad Euroopa standardit EN 45011 või ISO/IEC juhendit 65 (toote sertifitseerimisega tegelevate sertifitseerimisasutuste üldnõuded) ning alates 1. maist 2010 akrediteeritakse need asutused vastavalt neile standarditele.

4. Kui ametiasutused on vastavalt lõigetele 1 ja 2 otsustanud kontrollida spetsifikaatidele vastavust, peavad nad andma piisavad tagatised objektiivsuse ja erapooletuse kohta ning nende käsutuses peab olema kvalifitseeritud personal ja vahendid, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks.

*Artikkel 16***Tootjate avaldused määratud ametiasutustele või sertifitseerimisasutustele**

1. Liikmesriigi tootja, kes kavatab alustada garanteeritud traditsioonilise eritunnusega toote tootmist, isegi kui ta kuulub esialgse taotluse esitanud rühma, teatab sellest eelnevalt oma asukohaliikmesriigi poolt määratud, artikli 14 lõikes 3 nimetatud ametiasutusele või sertifitseerimisasutusele vastavalt artikli 14 lõikes 1 osutatud pädeva ametiasutuse juhistele.

2. Kolmanda riigi tootja, kes kavatab alustada garanteeritud traditsioonilise eritunnusega toote tootmist, isegi kui ta kuulub esialgse taotluse esitanud rühma, teatab sellest eelnevalt artikli 14 lõikes 3 nimetatud määratud ametiasutusele või sertifitseerimisasutusele, vajaduse korral vastavalt kolmanda riigi tootjate grupi või ametiasutuse juhistele.

*Artikkel 17***Kaitse**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada õiguskaitske kõigi tähise "garanteeritud traditsiooniline eritunnus", lühendi "GTE" ja sellega seostatava ühenduse sümboli kuritarvitamise või eksitava kasutamise ning registreeritud ja artikli 13 lõike 2 kohaselt reserveeritud nimetuste mis tahes matkimise eest.

2. Registreeritud nimetusi kaitstakse igasuguse tarbijat eksitava tegevuse eest, sealhulgas tegevuse eest, mis jätab tarbijale mulje, nagu oleks põllumajandustoote või toidu näol tegemist ühenduse poolt tunnustatud garanteeritud traditsioonilise eritunnusega toote või toiduga.

3. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et siseriiklikul tasandil kasutatavaid müüginimetusi ei saaks segamini ajada registreeritud ja artikli 13 lõike 2 kohaselt reserveeritud nimetustega.

*Artikkel 18***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab alaline garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud ajavahemikuks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 19***Rakenduseeskirjad ja üleminekusätted**

1. Artikli 18 lõikes 2 osutatud korras võetakse käesoleva määruse rakendamiseks vastu üksikasjalikud eeskirjad. Need hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) teavet, mida peab sisaldama artikli 6 lõikes 2 osutatud spetsifikaat;
- b) erinevates liikmesriikides või kolmandates riikides asuvate rühmade poolt artikli 7 lõike 1 kohase registreerimistaotluse esitamist;
- c) artikli 7 lõigetes 3 ja 6, artikli 7 lõikes 7 osutatud taotluste ning artiklis 11 osutatud muutmistaotluste komisjonile edastamist;
- d) artiklis 3 osutatud garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste registrit;
- e) artiklis 9 osutatud vastuväiteid, sealhulgas huvitatud isikute vahelisi piisavaid konsultatsioone käsitlevaid eeskirju;
- f) artiklis 10 osutatud garanteeritud traditsioonilise eritunnuse registreerimise tühistamist;
- g) artiklis 12 osutatud tähist ja sümbolit;
- h) artikli 11 lõike 1 neljandas lõigus sätestatud pisimuudatuste määratlust;
- i) toote spetsifikaatide järgimise kontrollimise tingimusi.

2. Määruse (EMÜ) nr 2082/92 alusel käesoleva määruse jõustumise ajaks juba registreeritud nimetused kantakse automaatselt

artiklis 3 nimetatud registrisse. Vastavad spetsifikaadid loetakse artikli 6 lõikes 1 sätestatud spetsifikaatideks.

3. Menetluses olevate, enne käesoleva määruse jõustumist komisjonile edastatud taotluste ja vastuväidetega seoses

- a) ei kohaldata artiklis 7 sätestatud menetlust;
- b) võib komisjon juhul, kui spetsifikaat sisaldab artiklis 6 loetlemata elemente, taotleda toote spetsifikaadi uue versiooni koostamist, mis oleks kooskõlas nimetatud artikliga, kui see on vajalik taotluse menetlemise jätkamiseks.

*Artikkel 20***Tasu**

Liikmesriigid võivad kehtestada tasu, mille eesmärk on käesoleva määruse kohaste registreerimistaotluste, vastuväidete, muutmist- ja tühistamistaotluste hindamisega kaasnevate kulude katmine.

*Artikkel 21***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EMÜ) nr 2082/92 tunnistatakse käesolevaga kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 22***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 12 lõiget 2 kohaldatakse alates 1. maist 2009, ilma et see mõjutaks enne seda kuupäeva turule viidud tooteid.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. märts 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

J. PRÖLL

*I LISA***Artikli 1 lõike 1 punktis b osutatud toit**

- Õlu
 - Šokolaad ja muud kakaosisaldusega toidukaubad
 - Kondiitri- ja leivatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised ja muud pagaritooted
 - Makaronitooted, kas keetmata, keedetud või täidisega
 - Eelnevalt töödeldud toidud
 - Vürtsikastmete pooltooted
 - Supid või puljongid
 - Taimeekstraktidest valmistatud joogid
 - Jäätis ja puuviljajäätis
-

II LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EMÜ) nr 2082/92	Käesolev määrus
Artikli 1 lõike 1 esimene lõik	Artikli 1 lõike 1 esimene lõik
Artikli 1 lõike 1 teine lõik	Artikli 1 lõike 1 teine lõik
Artikli 1 lõiked 2 ja 3	Artikli 1 lõiked 2 ja 3
Artikli 2 lõike 1 esimene lõik	Artikli 2 lõike 1 punkt a
Artikli 2 lõike 1 teine lõik	Artikli 2 lõike 2 teine lõik
Artikli 2 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 2 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 2 lõike 2 esimene lause	Artikli 2 lõike 1 punkt d
Artikli 2 lõike 2 teine lause	Artikli 2 lõike 2 neljas lõik
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõike 1 punkt c
—	Artikli 2 lõike 1 punkt b
—	Artikli 2 lõike 2 esimene lõik
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikli 4 lõige 1	Artikli 4 lõike 1 esimene lõik
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõike 1 teine lõik
Artikli 5 lõige 1	Artikli 4 lõige 2
Artikli 5 lõige 2	Artikli 4 lõike 3 teine lõik
Artikli 5 lõige 3	Artikli 4 lõike 3 esimene lõik
Artikli 5 lõige 4	Artikli 4 lõike 1 teise lõigu teine lause
—	Artikkel 5
Artikli 6 lõige 1	Artikli 6 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	Artikli 6 lõige 2
Artikli 7 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
—	Artikli 7 lõige 2
Artikli 7 lõige 3	Artikli 7 lõige 6
—	Artikli 7 lõiked 7 ja 8
Artikli 7 lõige 2	Artikli 7 lõige 3
—	Artikli 7 lõiked 4 ja 5
—	Artikli 8 lõige 1
Artikli 8 lõike 1 esimene lõik	—
Artikli 8 lõike 1 teine lõik	Artikli 8 lõike 2 esimene lõik
Artikli 8 lõige 2	—
Artikli 8 lõige 3	Artikli 9 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 9 lõige 3
Artikli 9 lõige 1	Artikli 9 lõige 4
Artikli 9 lõige 2	Artikli 9 lõige 5
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikli 11 lõige 1	Artikli 11 lõike 1 esimene lõik
Artikli 11 lõike 2 esimene lõik	Artikli 11 lõike 1 kolmas lõik
—	Artikli 11 lõike 1 teine lõik
Artikli 11 lõike 2 teine lõik	Artikli 11 lõige 2
Artikkel 12	Artikli 19 lõike 1 punkt g
Artikli 13 lõige 1	Artikli 13 lõige 1

Määrus (EMÜ) nr 2082/92	Käesolev määrus
Artikli 13 lõige 2	Artikli 13 lõige 2
—	Artikli 13 lõige 3
Artikkel 14	Artiklid 14 ja 15
Artikli 15 lõige 1	Artikli 12 lõige 1
—	Artikli 12 lõiked 2 ja 3
Artikli 15 lõige 2	Artikli 16 lõige 1
Artikli 15 lõige 3	—
Artikkel 16	—
Artikkel 17	Artikli 17 lõiked 1 ja 2
Artikkel 18	Artikli 17 lõige 3
Artikkel 19	Artikkel 18
Artikkel 20	Artikkel 19
Artikkel 21	—
—	Artikkel 21
Artikkel 22	Artikkel 22
Lisa	I lisa
—	II lisa